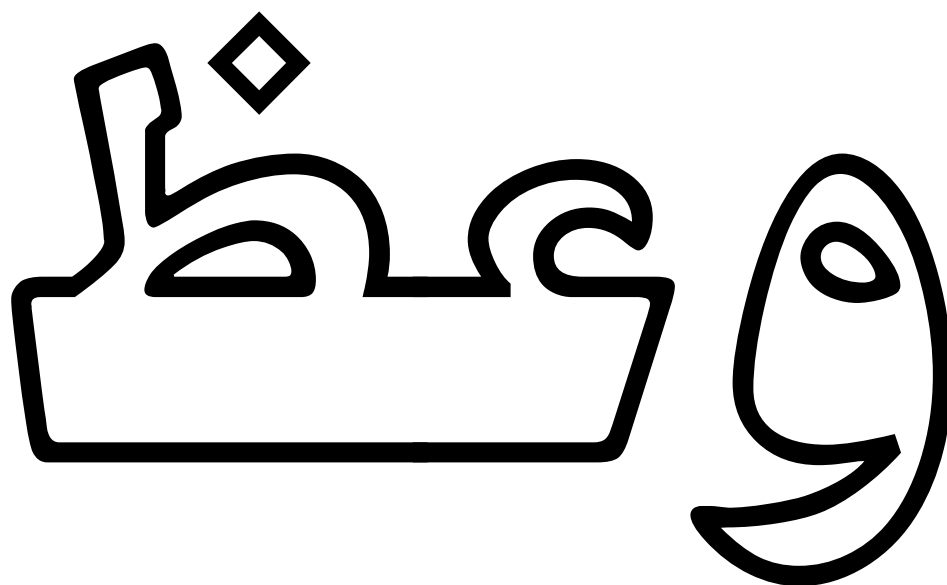

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۶۱

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۶۱، «وعظ» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «وعظ» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «وعظ» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۶۱
ریشه	وعظ
تعداد تکرار	۲۵
تعداد مشتقات	۱۶
تعداد ریشه مرتبط	۱۶۳

فهرست مشتقات

۱۶. يُوعِظُونَ (۱)	۱۲. يَعْظُمُ (۱)	۸. فَعِظُوهُنَّ (۱)	۴. الْوَاعِظِينَ (۱)	۱. أَعْظَكَ (۱)
	۱۳. يَعْظُمُ (۳)	۹. مَوْعِظَةً (۴)	۵. تَعِظُونَ (۱)	۲. أَعْظَمُكُمْ (۱)
	۱۴. يَعْظُهُ (۱)	۱۰. مَوْعِظَةً (۴)	۶. تُوعِظُونَ (۱)	۳. الْمَوْعِظَةِ (۱)
	۱۵. يُوعِظُ (۲)	۱۱. وَعَظَتْ (۱)	۷. عِظُهُمْ (۱)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۱۶. قبل (۲)	۸۷. طلق (۲)	۵۸. ربو (۳)	۲۹. بین (۸)	۱. ابد (۱)
۱۱۷. قتل (۱)	۸۸. طهر (۱)	۵۹. رجل (۱)	۳۰. توراة (۲)	۲. اتی (۲)
۱۱۸. قرب (۱)	۸۹. طوع (۱)	۶۰. رحم (۱)	۳۱. ثبت (۲)	۳. اثر (۱)
۱۱۹. قصص (۱)	۹۰. ظلم (۲)	۶۱. رسل (۱)	۳۲. ثنی (۱)	۴. اجل (۳)
۱۲۰. قفو (۱)	۹۱. ظهر (۱)	۶۲. رضو (۱)	۳۳. جدل (۱)	۵. اخذ (۳)
۱۲۱. قلب (۱)	۹۲. عدل (۳)	۶۳. رقب (۱)	۳۴. جعل (۲)	۶. اخر (۲)
۱۲۲. قتل (۱)	۹۳. عبو (۱)	۶۴. رئی (۱)	۳۵. جنن (۱)	۷. ادی (۱)
۱۲۳. قنت (۱)	۹۴. عذب (۳)	۶۵. زکو (۱)	۳۶. جهل (۱)	۸. اکل (۱)
۱۲۴. قول (۱۱)	۹۵. عذر (۱)	۶۶. زوج (۱)	۳۷. حیء (۳)	۹. اللاتی (۱)
۱۲۵. قوم (۷)	۹۶. عرض (۱)	۶۷. سبل (۳)	۳۸. حرر (۱)	۱۰. الله (۲۴)
۱۲۶. قوی (۱)	۹۷. عرف (۵)	۶۸. سرح (۱)	۳۹. حرم (۱)	۱۱. اله (۲۴)
۱۲۷. کبر (۱)	۹۸. عضل (۱)	۶۹. سلف (۱)	۴۰. حسن (۴)	۱۲. امر (۴)
۱۲۸. کتب (۳)	۹۹. عظم (۱)	۷۰. سمع (۱)	۴۱. حفظ (۲)	۱۳. امم (۱)
۱۲۹. کلل (۴)	۱۰۰. علم (۸)	۷۱. سوی (۲)	۴۲. حقق (۱)	۱۴. امن (۶)
۱۳۰. کون (۹)	۱۰۱. علو (۱)	۷۲. سئل (۱)	۴۳. حکم (۴)	۱۵. انجیل (۱)
۱۳۱. لعل (۲)	۱۰۲. عمل (۲)	۷۳. شدد (۳)	۴۴. حلل (۱)	۱۶. انس (۳)
۱۳۲. لقمان (۱)	۱۰۳. عود (۳)	۷۴. شرک (۲)	۴۵. خبر (۱)	۱۷. انن (۱۵)
۱۳۳. لوح (۱)	۱۰۴. عیسی (۱)	۷۵. شظن (۱)	۴۶. خبط (۱)	۱۸. اهل (۲)
۱۳۴. لیس (۲)	۱۰۵. غیب (۱)	۷۶. شفی (۱)	۴۷. خرج (۲)	۱۹. اول (۲)
۱۳۵. مثل (۳)	۱۰۶. غیر (۱)	۷۷. شهد (۲)	۴۸. خلد (۱)	۲۰. اوی (۲)
۱۳۶. مریم (۱)	۱۰۷. فحش (۱)	۷۸. شیء (۳)	۴۹. خلف (۱)	۲۱. ائی (۲)
۱۳۷. مسس (۲)	۱۰۸. فرد (۱)	۷۹. صحب (۲)	۵۰. خلو (۱)	۲۲. ایی (۳)
۱۳۸. مسک (۳)	۱۰۹. فرق (۱)	۸۰. صدر (۱)	۵۱. خوف (۱)	۲۳. بصر (۱)
۱۳۹. مول (۱)	۱۱۰. فسق (۱)	۸۱. صدق (۲)	۵۲. خیر (۱)	۲۴. بعض (۲)
۱۴۰. نبء (۱)	۱۱۱. فصل (۱)	۸۲. صلح (۲)	۵۳. دعو (۱)	۲۵. بغی (۲)
۱۴۱. نذر (۱)	۱۱۲. فضل (۱)	۸۳. ضجع (۱)	۵۴. دور (۲)	۲۶. بلغ (۴)
۱۴۲. نزل (۲)	۱۱۳. فعل (۳)	۸۴. ضرب (۱)	۵۵. ذکر (۳)	۲۷. بنو (۳)
۱۴۳. نسو (۴)	۱۱۴. فکر (۱)	۸۵. ضرر (۱)	۵۶. ذوی (۱)	۲۸. بیع (۲)
	۱۱۵. فئد (۱)	۸۶. ضلل (۱)	۵۷. ربب (۵)	

۱۴۴. نشز (۱)	۱۴۹. نکر (۱)	۱۵۴. هجر (۱)	۱۵۸. وحد (۱)	۱۶۲. یدی (۴)
۱۴۵. نعم (۲)	۱۵۰. نکل (۱)	۱۵۵. هدی (۵)	۱۵۹. وعظ (۲)	
۱۴۶. نفس (۳)	۱۵۱. نعی (۲)	۱۵۶. هزء (۱)	۱۶۰. وقی (۷)	
۱۴۷. نفق (۱)	۱۵۲. نوح (۱)			
۱۴۸. نکح (۱)	۱۵۳. نور (۲)	۱۵۷. هلک (۱)	۱۶۱. وله (۲۴)	۱۶۳. یوم (۲)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۶۶} فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ
۲. {البقرة - ۲۳۱} وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأُمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ بِعَظْمَتِهِ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
۳. {البقرة - ۲۳۲} وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَّغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُم بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكُمْ أَزْكى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
۴. {البقرة - ۲۷۵} الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
۵. {آل عمران - ۱۳} هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ
۶. {النساء - ۳۴} الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي تَحَافُونَ نُسُورَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْتُمُ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا
۷. {النساء - ۵۸} إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا
۸. {النساء - ۶۳} أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا
۹. {النساء - ۶۶} وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ أَوْ اخْرَجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعِظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا
۱۰. {المائدة - ۴۶} وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آقَارِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ
۱۱. {الأعراف - ۱۴} وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَا حَسَنُ أَنْ يَأْتِئَهَا سَآئِرُكُمْ بِدَارِ الْفَاسِقِينَ
۱۲. {الأعراف - ۱۶} وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعْذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَسْتَفْتُونَ
۱۳. {يونس - ۵۷} يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِقَاقٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
۱۴. {هود - ۴۶} قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
۱۵. {هود - ۱۲} وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّئُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ
۱۶. {النحل - ۹۰} إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
۱۷. {النحل - ۱۲} اذْخُلْ إِلَىٰ سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالنُّوعِظَةَ الْحَسَنَةَ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ صَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
۱۸. {النور - ۱۷} يَعِظُكُمْ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
۱۹. {النور - ۳۴} وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ
۲۰. {الشعراء - ۱۳} قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ
۲۱. {الشعراء - ۱۳} قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ
۲۲. {لقمان - ۱۳} وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

۲۳. {سبأ - ۴۶} قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَعْمُوا لِلَّهِ مَتْنِي وَفُرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ
۲۴. {المجادلة - ۳} وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَمُ **تُرْعَظُونَ** بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
۲۵. {الطلاق - ۲} فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَمُ **يُرْعَظُ** بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجاً